

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В.М. Бабасв

2014 р.

ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни нормативної
підготовки бакалавра
галузі знань 0801 Геодезія та землеустрій
напряму підготовки 6.080101 «Геодезія, картографія та землеустрій»

(шифр дисципліни за ОПП _____)

Стандарт чинний з дати затвердження

2014

РОЗРОБЛЕНО: Харківський національний університет міського господарства імені
О.М. Бекетова,

КАФЕДРА: Правового забезпечення господарської діяльності

РОЗРОБНИК: доцент Міхно О.І. Міхно

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ Килимник І.І. (Килимник І.І.)
“ 27 ” серпня 2014 р., протокол № 13.

Схвалено **випусковою** кафедрою Геоінформаційних систем, оцінки землі та
нерухомого майна

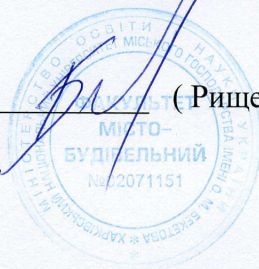
Протокол від “ 29 ” серпня 2014 року № 1
Завідувач випускової кафедри К. Мамонов (Мамонов К.А.)

Програма відповідає формі Програми навчальної дисципліни, що затверджена
Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01.

Методист НМВ Уригорієво СВ “ 17 ” 11 2014 р.

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою містобудівельного
факультету

/ Голова Вченої ради Т.Д. Рищенко (Рищенко Т.Д.) 29.08 .2014р., протокол № 1.

Цей стандарт не може бути тиражований або відтворений будь яким способом
без письмової згоди ХНУМГ ім. О.М. Бекетова

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова , 2014 рік
© Міхно О. І. , 2014 рік

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни “Земельне право” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра з галузі знань 0801 «Геодезія та землеустрій» напряму підготовки 6.080101 «Геодезія, картографія та землеустрій», навчальним планом передбачені фахові спрямування «Геоінформаційні системи і технології, «Оцінка землі і нерухомого майна».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є правове регулювання земельних правовідносин в Україні.

Міждисциплінарні зв'язки:

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Правознавство	Інтелектуальна власність
Історія України	Господарське і трудове право
Філософія	Ліцензування і патентування діяльності

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів (ЗМ):

ЗМ 1. Поняття, предмет та джерела земельного права України.

ЗМ 2. Державне управління земельним фондом в Україні.

ЗМ 3. Загальні положення права власності на землю та землекористування в Україні. Особливості правового регулювання різних категорій земель.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Земельне право” є підготовка бакалаврів для самостійного вирішення професійних завдань у сфері земельних правовідносин, зокрема в галузі геодезії та землеустрою.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Земельне право” є формування у студентів системи знань про правове регулювання земельних правовідносин, а також отримання навичок і умінь, необхідних для аналізу та реалізації положень чинного земельного законодавства України.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

основні категорії земельного права України;

основні джерела правового регулювання земельних правовідносин;

загальну характеристику суб'єктів земельних правовідносин;

порядок укладення, зміни та розірвання договорів оренди землі;

підстави, засоби та форми реалізації відповідальності суб'єктів земельних правовідносин за порушення земельного законодавства України;

вміти:

аналізувати основні нормативно - правові документи, що регламентують земельні правовідносини;

оперувати положеннями чинного земельного законодавства України;

оперувати положеннями чинного законодавства щодо укладення договорів оренди землі та їх виконання;

оперувати положеннями чинного земельного законодавства України;

мати компетентності:

укладення договорів оренди землі;

врегулювання земельних спорів у судовому порядку;

захисту прав суб'єктів земельних правовідносин.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 162 години / 4,5 кредити ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Поняття, предмет та джерела земельного права України.

Тема 1.1. Предмет, принципи і система земельного права.

Предмет, його особливості та методи земельного права. Принципи Земельного права. Система земельного права. Місце земельного права в системі права. Джерела земельного права.

Тема 1.2. Земельні правовідносини.

Поняття та види земельних правовідносин. Склад земельних правовідносин. Підстави виникнення, зміни чи припинення земельних правовідносин.

Змістовий модуль 2. Державне управління земельним фондом в Україні.

Тема 2.1. Правове регулювання управління у галузі використання та охорони земель.

Поняття, зміст та суб'єкти управління у галузі використання та охорони земель. Система і функції управління у галузі використання та охорони земель. Система і повноваження органів управління у галузі використання та охорони земель. Встановлення та зміна меж адміністративно-територіальних утворень. Планування використання земель. Землеустрій. Контроль за використанням та охороною земель. Моніторинг земель. Державний земельний кадастр. Економічне стимулювання раціонального використання та охорони земель.

Тема 2.2. Правове регулювання ринкового обігу земельних ділянок.

Інституційно-функціональне забезпечення ринкового обігу прав на земельні ділянки. Юридична природа ринкового обігу земельних ділянок. Продаж земельних ділянок державної або комунальної власності або прав на них на конкурентних засадах (земельних торгах). Вилучення земельних ділянок для суспільних потреб.

Тема 2.3. Правова охорона земель.

Поняття і зміст правової охорони земель. Суб'єкти та об'єкти правової охорони земель. Нормування і стандартизація у галузі охорони земель. Рекультивация земель. Консервация земель. Особливості правової охорони ґрунтів.

Змістовий модуль 3. Загальні положення права власності на землю та землекористування в Україні. Особливості правового регулювання різних категорій земель.

Тема 3.1. Загальна характеристика права власності на землю.

Визначення права власності на землю. Суб'єкти та об'єкти права власності на землю. Підстави та порядок виникнення права власності на землю. Права та обов'язки власників земельних ділянок. Підстави та порядок припинення права власності на землю.

Тема 3.2. Право землекористування.

Загальна характеристика права землекористування. Суб'єкти та об'єкти права землекористування. Підстави та порядок виникнення права землекористування. Права та обов'язки землекористувачів. Порядок та підстави припинення права землекористування. Правове регулювання оренди землі.

Тема 3.3. Обмеження та гарантії прав на землю.

Поняття та класифікація обмеження прав на землю. Обмеження прав на землю, які впливають із права добросусідства. Право земельного сервітуту. Емфітевзис та суперфіцій. Поняття гарантій прав на землю. Способи захисту прав на землю. Відшкодування збитків у разі порушення земельного законодавства. Вирішення земельних спорів. Механізм реалізації прав на землю.

Тема 3.4. Особливості правового регулювання різних категорій земель.

Загальна характеристика складу та цільового призначення земель. Правове регулювання земель сільськогосподарського призначення. Поняття і склад земель житлової та громадської забудови. Правове регулювання земель лісгосподарського призначення. Правове регулювання земель водного фонду. Загальна характеристика земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення. Поняття, склад та використання земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення. Правове регулювання земель оздоровчого призначення. Визначення, склад та використання земель рекреаційного призначення. Правове регулювання земель історико-культурного призначення.

Тема 3.5. Відповідальність за порушення земельного законодавства.

Загальна характеристика відповідальності за порушення земельного законодавства. Земельне правопорушення як підстава юридичної відповідальності. Види юридичної відповідальності за земельні правопорушення.

3. Рекомендована література:

1. Мірошніченко А. М. Земельне право України / А. М. Мірошніченко К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2009. – 712 с.
2. Погребной А. А. Земельное право Украины: учеб. пособие / [под. ред. А. А. Погребного, И. И. Каракаша] – К: Истина, 2002. - С.417.
3. Шульга М. В. Земельне право України: підручник / М. В. Шульга, Г. В. Анісімова, Н. О. Багай, А. П. Гетьман [за ред. М. В. Шульги]. – К.: Юринком Інтер, 2004.- 368 с.
4. Земельное право: учебное пособие / Н. Г. Станкевич. – Мн.: Книжный Дом, 2003. – 544 с.
5. Земельное право: учебник для вузов / [под. ред. акад. Г.В. Чубукова] / Б. В. Ерофеев – М.: Новый юрист. - 1998.- 544 с.
6. Третяк А. М. Управління земельними ресурсами (навчальний посібник) [за ред. професора А. М. Третяка] / А. М. Третяк, О. С. Дорош; – В.: Нова книга, 2006. - 360 с.
7. Куйбіда В. С. Регіональний розвиток та просторове планування територій: досвід України та інших держав-членів Ради Європи / Куйбіда В. С., Негода В. А., Толкованов В. В. К.: ТОВ «ПЦ Крамар». 2009, 170 с. Другак В. М.] – К.: ТОВ «ЦЗРУ», 2009. - 476 с.
8. Беспалько Р. І. Основи землевпорядкування та землекористування: навчальний

посібник. – Частина 1 / В. Р. Чарлінка, Р. І. Беспалько. – Ч.: «Рута», 2005. – 103с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – екзамен.

5. Засоби діагностики успішності навчання – тестові завдання, контрольні роботи, запитання для індивідуальної роботи студентів, екзаменаційні білети.

АНОТАЦІЯ

Програма вивчення навчальної дисципліни "Земельне право" складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра з галузі знань 0801 «Геодезія та землеустрій» напряму підготовки 6.080101 «Геодезія, картографія та землеустрій». Предметом вивчення навчальної дисципліни є правове регулювання земельних правовідносин в Україні. Метою викладання навчальної дисципліни "Земельне прав" є підготовка бакалаврів для самостійного вирішення професійних завдань у сфері земельних правовідносин, зокрема в галузі геодезії та землеустрою. Дисципліна складається з таких змістових модулів: 1. Поняття, предмет та джерела земельного права України; 2. Державне управління земельним фондом в Україні; 3. Загальні положення права власності на землю та землекористування в Україні. Особливості правового регулювання різних категорій земель.

ABSTRACT (ANNOTATION)

Program of study of educational discipline the "Landed law" make up in accordance with educationally - by the professional program of preparation of bachelor in area of knowledge a 0801 "Geodesy and organization" of the use of land of direction of preparation 6.080101 "Geodesy, cartography and organization". The article of study of educational discipline is the legal adjusting of the landed legal relationships in Ukraine. The aim of teaching of educational discipline the "Landed law" is preparation of bachelors for the independent decision of professional tasks in the field of the landed legal relationships, in particular in area of geodesy and organization of the use of land. Discipline consists of the next rich in content modules: 1. Concept, object and sources of the landed law of Ukraine; 2. State administration by the landed fund in Ukraine; 3. Generals of right of ownership on earth and land-tenures in Ukraine. Features of the legal adjusting of different categories of earth.

АННОТАЦИЯ

Программа изучения учебной дисциплины "Земельное право" составлена в соответствии с образовательно - профессиональной программой подготовки бакалавра в области знаний 0801 «Геодезия и землеустройство» направления подготовки 6.080101 «Геодезия, картография и землеустройство». Предметом изучения учебной дисциплины является правовое регулирование земельных правоотношений в Украине. Целью преподавания учебной дисциплины "Земельное право" является подготовка бакалавров для самостоятельного решения профессиональных задач в сфере земельных правоотношений, в частности в области геодезии и землеустройства. Дисциплина состоит из следующих содержательных модулей: 1. Понятие, предмет и источники земельного права Украины; 2. Государственное управление земельным фондом в Украине; 3. Общие положения права собственности на землю и землепользования в Украине. Особенности правового регулирования различных категорий земель.